

«زگهواره تا گور دانش بجوی» پیامبر اکرم(ص)

نام و نام خانوادگی:		اداره ی کل آموزش و پرورش استان البرز		نمره به عدد		نام دبیر: فرحناز حسینی	
		مدیریت آموزش و پرورش ناحیه سه کرج		نمره به حروف		امضا و تاریخ:	
		دبیرستان دخترانه کوثر		تاریخ و ساعت امتحان:		۹۶/۱۰/۱	
آزمون درس: علوم و فنون ادبی		پایه ی یازدهم		رشته: علوم انسانی		نمره تجدید نظر:	
مدت: ۸۵ دقیقه		نام: ۹۶/۱۰/۱۶		ساعت:			

دانش آموزان عزیز لطفا با خودکار آبی در همین برگه سوالات را پاسخ دهید .

۱	تاریخ ادبیات (۲ نمره)									
	<p>۱- جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید.</p> <p>الف- از اقدامات مهم خواجه رشید الدین همدانی، تاسیس عمارت در تبریز است .</p> <p>ب- شاعر عصر سربداران نام دارد که قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرد.</p> <p>ج- جامی معروفترین شاعر قرن نهم، کتاب «بهارستان» خود را به سبک نوشت.</p> <p>د- رواج روحیه ی عرفانی و اخلاق، از ویژگی های فکری سبک است .</p> <p>۲- هر یک از موارد گروه «الف» در جدول زیر مربوط به کدام یک از شخصیت های گروه «ب» است؟ (توجه در گروه ب یک مورد اضافی است).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه الف</th> <th>گروه ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>از مورخان مشهور ایران و نویسنده ی تاریخ گزیده</td> <td>شمس قیس رازی</td> </tr> <tr> <td>وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو، مهمترین کتابش جامع التواریخ است.</td> <td>فخرالدین عراقی</td> </tr> <tr> <td>از نویسندگان زبر دست قرن هفتم صاحب المعجم فی معاییر اشعار العجم</td> <td>حمدالله مستوفی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>رشیدالدین فضل الله همدانی</td> </tr> </tbody> </table>	گروه الف	گروه ب	از مورخان مشهور ایران و نویسنده ی تاریخ گزیده	شمس قیس رازی	وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو، مهمترین کتابش جامع التواریخ است.	فخرالدین عراقی	از نویسندگان زبر دست قرن هفتم صاحب المعجم فی معاییر اشعار العجم	حمدالله مستوفی	
گروه الف	گروه ب									
از مورخان مشهور ایران و نویسنده ی تاریخ گزیده	شمس قیس رازی									
وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو، مهمترین کتابش جامع التواریخ است.	فخرالدین عراقی									
از نویسندگان زبر دست قرن هفتم صاحب المعجم فی معاییر اشعار العجم	حمدالله مستوفی									
	رشیدالدین فضل الله همدانی									
۰/۷۵										
۳- مضامین دیوان اشعار شاه نعمت الله ولی چیست؟										
۰/۲۵										

۰/۲۵	سبک شناسی (۲ نمره)
	<p>۱- کدام گزینه از ویژگی های سبک عراقی نیست؟</p> <p>الف- تثبیت شدن جایگاه تخلص در غزل</p> <p>ج- روی آوردن ادیبان به صنایعی مثل معما پردازی</p> <p>ب- توجه شاعران به به علوم ادبی</p> <p>د- رواج قالبشعری غزل و قصیده</p>
۰/۵	۲- چرا از صحت و اتقان مطالب در سبک عراقی کاسته شد و انحطاط فکری این دوره را فرا گرفت؟

صفحه ی دوم

۳-درستی و نادرستی هر یک از عبارات زیر را مشخص کنید.
 الف-دلیل نام گذاری سبک دورهٔ عراقی به این دوره این است که بعد از مغول کانون های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد . ()
 ب-در اندیشهٔ ادیبان سبک عراقی تعمق و وتفکر جای صنایع ادبی را گرفت . ()
 ج-تاریخ نویسی در قرون ۷ تا ۹ به اسلوب پیچیده رواج یافت. ()
 د-آسمانی بودن معشوق از ویژگی های سبک خراسانی نیست . ()
 ۴-اختیار و اراده که در سبک خراسانی رواج داشت ،در سبک عراقی جای خود را به کدام باور داد؟
 ۰/۲۵

موسیقی شعر (۶ نمره)
 ۱-بیت زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید، سپس وزن واژهٔ آن را بنویسید.
خداوندنا شبم راروز گردان چو روزم برجهان، پیروز گردان

			پایه های آوایی (دو مصرع)
			وزن واژه (اسم رکن)

 ۲/۲۵

۲-خوشه های هجایی واژه های زیر را بنویسید.
 الف- سحر گه :
 ب-بادبان:
 ۰/۵

۳-وزن خوشه های هجایی زیر را بنویسید.
الف) -- u -- (ب) -- u --
 ۰/۵

۴-دومثال برای شباهت تداوم وتکرار منظم پایه های آوایی شعر ، در طبیعت را بنویسید
 ۰/۵

۵-زیر پاسخ های درست خط بکشید:
 درنگ های پایان هر پایهٔ آوایی نشانگر(مرز پایه های آوایی، همبستگی این پایه ها) است.
 ۰/۵

۶-کدام گزینه رکن سوم مصراع «سینه مالمال درد است ای دریغا» است؟
 الف- دس تی ذری ب- تی ذری غا ج- سی ن ما لا د- ای ذری غا
 ۰/۲۵

۷-وزن کدام مصراع از تکرار ۴ فاعلاتن درست شده است؟
 الف- من به هر جمعیتی نالان شدم ب- درین درگاه بی چونی همه لطف است و موزونی
 ج-روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد د-چه غم دیوار امت را که دارد جون تو پشتیبان
 ۰/۵

۸-برای واژهٔ «دل می رود» یک واژهٔ معادل **هم وزن** بنویسید
 ۰/۵

ادامه در صفحهٔ سوم

صفحة سوم							
۰/۵	<p>۹- پایه های آوایی مناسب مصرع زیر را در جدول زیر بنویسید. در تو خواهم خفت همچون قطره در دریای ژرف</p> <table border="1"> <tr> <td>پایه های آوایی</td> <td>دَر تْ خَا هم</td> <td></td> <td>یا ی ژرف</td> </tr> </table>	پایه های آوایی	دَر تْ خَا هم		یا ی ژرف		
پایه های آوایی	دَر تْ خَا هم		یا ی ژرف				
۰/۵	<p>زیبایی شناسی (۶ نمره) ۱-انواع تشبیه (فشرده، گسترده) را در عبارات زیر مشخص نمایید. الف-واو به شیوه باران پر از طراوت تکرار بود. ب- تا نسیم عطشی در بن برگی بدود.</p>						
۱	<p>۲-ارکان اصلی تشبیه را در بیت زیر مشخص کنید. الف- بلم آرام چون قویی سبکبار به نرمی برسر کانون همی رفت</p>						
۱	<p>۳-جمله ی «خورشید طلوع کرد» را با کمک آرایه ی تشبیه به جمله ای ادبی تبدیل کنید و بنویسید.</p>						
۰/۵	<p>۴-با مقایسه ی دو عبارت زیر مشخص کنید کدام یک تشبیه فشرده ی ترکیبی است ؟ الف-تو سرو جویباری تو لاله ی بهاری . ب-دست از مس وجود چو مردان ره بشوی.</p>						
۰/۵	<p>۵-کدام دو رکن در همه تشبیه ها حضور دارند؟ الف- مشبه ، مشبه به ب- مشبه، وجه شبه ج- مشبه به ، ادات تشبیه د-ادات تشبیه ، وجه شبه</p>						
۰/۷۵	<p>۶-با توجه به بیت «ازمن غمزده دل می طلبدغمزه دوست/دوستان دلیر ما نرگس گویا دارد» جدول زیر را پر کنید و مشخص کنید کدام واژه معنای مجازی (نانهاده) دارد؟</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>واژه</th> <th>معنای نهاده</th> <th>معنای نانهاده</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	واژه	معنای نهاده	معنای نانهاده			
واژه	معنای نهاده	معنای نانهاده					
۰/۵	<p>۷-واژه «سرو» در کدام مصرع بیت زیر، مجاز است؟ معنای نانهاده آن را بنویسید؟ «جایی که سرو بوستان با پای چوبین می چمد ما نیز در رقص آوریم آن سرو سیم اندام را»</p>						
۰/۵	<p>۸-در بیت زیر مجاز و قرینه را مشخص کنید. دست فلک زکارم وقتی گره گشاید کز یکدگر گشایی زلف گره گشا را</p>						
۰/۲۵	<p>۹-با توجه به بیت زیر کدام واژه(مجاز) و کدام (قرینه) آن است؟ «عالم از شور و شر عشق هیچ خبر نداشت/فتنه انگیز جهان، نرگس جادوی تو بود.» الف- نرگس ،جادو ب- نرگس، فتنه انگیز بودن ج- عالم - شور د- عالم- شر عشق</p>						

صفحة چهارم	
۰/۵	۱۰- کدام گزینه نادرست است؟ الف- مشبه واژه ای است که آن را برای بیان شباهت میان دو پدیده به کار می بریم. ب- قرینه نشانه ای از کلام است که ذهن خواننده را از معنای نهاده دور می سازد و به معنای نانهاده سوق می دهد.
۲	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) ۱- متن زیر را از نظر زیبا شناسی بررسی نمایید. (ذکر ۴ مورد الزامی است). «فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترود ایة ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بیورود، درختان را به خلعت نورورزی قبای سبز ورق در بر گرفته و اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده»
۱/۵	۲- شعر زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. آن یکی آمد در یاری بزد گفت من؛ گفتمش «برو هنگام نیست» خام را جز آتش هجر و فراق رفت آن مسکین و سالی در سفر پخته شد آن سوخته؛ پس بازگشت حلقه زد بر در به صد ترس و ادب بانگ زد بارش که «بردر کیست آن؟» گفت یارش: «کیستی ای معتمد؟» بر چنین خوانی مقام خام نیست کی پزد کی وا رهند از نفاق در فراق دوست سوزید از شرر باز گرد خانه انباز گشت تا بنجهد بی ادب لفظی ز لب گفت «بردر هم تویی ای داستان» الف- قافیه در بیت «سوم» کدام کلمات است؟ ب- ویژگی فکری حاکم بر آن چیست؟ ج- دو مورد از ویژگی های ادبی شعر را بنویسید؟
۰/۵	۳- یک مورد از ویژگی های زبانی ابیات «حافظ» و «فردوسی» را در ابیات زیر مقایسه کنید. الف- بگو تا سوار آورم زابلی که باشند با خنجر کابلی براین رزمگه شان به جنگ آوریم خودا بدر زمانی درنگ آوریم ب- کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد از لعل تو گر یابم انگشتی زنهار یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد صد ملک سلیمانم در زیر نگین باشد موفقیت پیش رفتن است نه به انتها رسیدن.